

פרק יתרו הכנה למתן תורה

ספר פרי צדיק פרשת יתרו - אות א

ישמע יתרו. פרשה זו שהיא דמתן תורה מתחילה בתיבת וישמע על פי מה שאמרו (מדרש רבה ריש פרשת האזינו) האZN לגוף כקיןקל לכלי מרטה, שמניחים תחתיו בשמיים בערים שמעלים ריח טוב, ומעליהם את הבגדים). קר רמ"ח איברים שבאדם זהה על ידי האZN כלן חיים שנאמר שמעו ותחי נפשכם. ופתח בפרשת הגר אף דאייא למאן דאמר (זבחים קטז). יתרו אחר מתן תורה בא שזה ההבדל בין ישראל לעמים דאייא (קידושין ע"ב) זו מעלה יתרה בין ישראל לזריםداول בישראל כתיב בהו והייתי להם לאלהים והמה יהו לי לעם ואילו בזרים כתיב והייתם לי לעם ואני אהיה לכם וגוי. ובישראל כתיב ולקחתית אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וכן איתא בפרשא זו ואsha אתכם וגוי, ואביה אתכם אליו ועתה אם שמעו תשמעו בקולי וגוי, שמאחר שהבאתי אתכם אליו באתערותא דלעילא צריכים אתם לשמעו ולהטוט אוזן לדברי תורה. מה שאין כן גור צרייך לקרב עצמו תחלה ואז כתיב בחוץ לא ילין גור דלתי לאורה אפתח וכמו שנדרש במדרש רבה (פרשא זו ולעיל פ'). וכך שאמורין בשם היהודי הקדוש זל"ה והייתה לי סגולה וגוי, שאהבת השם יתברך לישראל בלא טעם כמו סגולה שאינו על פי הרפואה והשכל. וכן כתיב הלווא Ach עשו יעקב וגוי וכן אם חס חוליליה יעקב עשה כמה מכך ואוהב את יעקב וזהו אהבה בלא טעם רק בסגולה. רק הגר שקייב את עצמו ונכל בישראל אין השם יתברך מרוחיק מה שאין כן בישראל שהשם יתברך מקרוב אותו מצדו ומתווך שאני מקרובן הם יהיו לי לעם וכן שכתב רש"י (קידושין שם) וכן שהיה ביציאת מצרים שלקח אותו גוי אף שהו מוקפין בקהלפת מצרים כעובר במעי אמו וכן שאמור בפסיקתא על זה ובמדרש (ויקרא רבה פ' ג) אלו ואלו וגוי, וכן לעתיד כתיב כי מי צאתך מארץ מצרים ארנו נפלאות, ונאמר והסירוטי את לב האבן וגוי, ועשתי את אשר בחקי תלכו וגוי, והיינו שהייה התעוררות מצד השם יתברך וכן שanon מבקשים השיבנו ה' אליך ונשובה ואז שהשם יתברך אומר שבו אליו ואשובה אליו (כמו שאמרו מדרש רבה סוף איכה) היינו שהשם יתברך חוצה ישראל יתעורר באתערותא דلتתא מצד שמעו ותחי נפשכם ומכל מקום מצד השם יתברך מקרוב את ישראל קודם וזה שהקדמים פרשת הגר למתן תורה.

וכתיב שנית בניה וגוי, וכן בדברי יתרו כתיב שנית בניה עמה והקsha בזוהר הקדוש (ס"ט ב) וכי בניה ולא בניה של משה. ואמר כאן טעם קריית שמותיהם אף שכבר נזכר טעם שם גרשום בילדתו ושם מקומו. גם למה כתיב שם האחד אליו עזר ולא נכתב שם השני. ומדרש ז"ל ידוע (מדרש רבה פרשת חקתק) אך יש לומר על פי מה שאמרו (יומא ל"ב וש"מ) האחד מיוחד שבעדרו וכן אמר כאן שככל אחד מיוחד בעסקו. גרשום על שהוא משה רבינו מכenis כה הקדשה ביתורו שיתגיר. ועסוק משה רבינו ע"ה לגייר גיורים ולקרובן וכמו שקיבל הערב רב כמו שאמרו (שמות רבה פ' מב). שם האחד אליו עזר שהוא שורש קדשות משה רבינו ע"ה שאמר ואנחנו מה שהכל מהשם יתברך וזהו שנאמר, כי אלהי אבי בעזרי. וכתיב, כי אמר גור היהתי וגוי, ובאליעזר לא כתיב כי יתרו שכן שבן הראשון. אך העניין על פי מה שאמרו במקילתא פרשה זו שנדיר משה רבינו ליתרו שכן שבן זרה לעובודה זרה וקsha לפניו כפשותו. ואפשר לומר על פי מה שאמרו (ב"ב ק). בשבאל בן גרשום שאמר כך מקובלני מבית אבי אבא, והיינו ממשה רבינו ע"ה לעולם ישכיר עצמו לעובודה זרה וכו', ומפרש עבודה שזרה לו. והיינו שחלק משה רבינו ע"ה הוא שיהיה אדם דרופתקי דורייתא (נרטיק לתורה) ולא יהיה לו שום עסוק בעניין עולם הזה כמו שהוא ישראל בזמן שהוא מנהיגם שהוא אוכל מון והוא פנוים רק לתורה ואם היה נכנס לארץ ישראל היה נשאר כן לעולם וכן לעתיד شاملאכتن' נעשית על ידי אחרים כמו שנאמר ועמדו זרים וגוי, ואתם כהני ה' תקראו משרותי אלהינו וגוי, וכן היה במתן תורה שאמר להם ואתם תהיו למלך כהנים וגוי, ויתרו רצה שהיה הבן הראשון עוסק בישוב העולם חורש בשעת חriseה וכו', וזה עבודה שהוא זרה לו לגביו דרגיה דמשה.

دلגבי מדרגת משה רבינו ע"ה היה עסקי עולם הזה עבודה שהוא זרה לו. והקדמים הכתוב יקח יתרו עולה וזבחים וגוי, דהיינו שלמים ולמן דאמר (זבחים קטז). לא קרכו שלמים בני נח וכן שאמרנו דבני נח אין להם כח לאכול אכילה בקדושה ולהונאות הגוף בקדושה אף סבירא ליה דאחר מתן תורה בא יתרו כמו שאמרו בגמרה ועל כן הקריב זבחים שיכל לאכול אכילה בקדושה. והזכיר זה הכתוב קודם מatan תורה אף שהוא קר. להורות דעתך ההתחלת לכנות לדברי תורה הוא על ידי שייכל אכילה בקדושה. וכן כתיב ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה וגוי, דהיינו שהם הכנסו קדושה זו בו דגר צרייך בית דין שיקבלו והייל עליו על מכות אינן גור עד

שיטבלו הוו בית דין (כמו שאמרו יבמות מז). ואחרן זקני ישראל הכניסו בו קדושה שיווכל לאכול אכילה בקדושה:

ואמר אחר כך פרשת הדינין אף שזה היה אחר יום היכפורים כמו שכותב רשי מספר. רק זהו גם כן הקדמה לממן תורה דהנה עניין מינוי שרוי אלפיים שרי מאות וג', הוא רק מעין תורה שבבעל פה שיש בזה מדרגות דמשה רבינו כשקיבל התורה הי' הכל כולל בתורה שבכתב וכמו שאמרו (נדרים כב ע"ב) דאלמלא חטאו ישראל לא ניתן להם אלא ה' חומשי תורה ורק על ידי הרב כעס הוציאו ל תורה שבבעל פה הרב חכמה לתקן הרב כעס ובשעת מתן תורה כמשמעותו ישראלי דבר אני נתקע תלמוד תורה בלבם (כמו שאמרו Shir haShirim רביה פ' ישיני) וכך תהיה לעתיד ולא ילמדו עוד איש את רעהו וג', כי ככלם ידעו אותו וג', דכל תרי"ג מצות תרי"ג זיני עטין כמו שאמרו בזוהר הקדוש (פב ב) דהמ רך עצות שיאיר בלב אמר אני ובעשעת מתן תורה כשהאהיר בלבם דבר אני ונתקי. בלבם כל הדברי תורה לא הוציאו להתלמד ולא היה מדרגת שרוי וכדומה וכן הוא בגمرا (ט"ו תענית) דעלתיד יעשה קב"ה מחול לצדיקים וכו', מחול מורה על עגול ואין בה ראש וכו', והיינו بلا חילוק מדרגות כענין שנאמר ולא ילמדו וג', רק אחר הקלקול שנוצר לתקן הרב כעס אחר יום היכפורים הוציאו לשרי אלפיים וג'. ואיתא מהאר"י הקדוש דר' עקיבא היה שורש תורה שבבעל פה (ונת' ט"ו בשבט מא' ב) ובגמרה נסדר עניין מתן תורה בפרק ר' עקיבא במסכת שבת שבת יש לו שייכות לממן תורה דכו"ל עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל כמו שאמרו בגمرا. ומה שנסדר בפרק ר' עקיבא הוא מטעם דר' עקיבא שורש תורה שבבעל פה שהיה בין גרים ותורה שבכתב ותורה שבבעל פה הם באמת אחד. ומטעם זה נכתב גם בין מתן תורה בפרשיות יתרו ופרשיות הגר שהוא מעין תורה שבבעל פה שבא לתקן הרב כעס אחר הקלקול. ואיתא בגمرا (גיטין כד ע"ב) מבני בניו של סיסרא למדיו תינוקת בירושלים ובספר המפתח לרבי נסים גאון (ברכות כד ע"ב) הובא הגירסאות ומאן איננו ר' עקיבא ואיתא בספר ע"מ להרמ"ע שר' עקיבא בא מסיסרא שבא על יעל אשת חבר הקני והיא באה מיתרו. וכתיב וישמע משה וג', ואיתא בזוהר הקדוש (סח סע"ב) ומלה דהדיוטא מלא איהו וכו', וגם זה הקדים למתן תורה דאייזה חכם הלומד מכל אדם דאף שנונתנים לכמם דברי תורה מהמשימים מכל מקום צרי' ללימוד מכל מה שישמע ולפעמים אף מלה דהדיוטא כמו שאמרנו על פסוק ואזכור תשעננה דבר מאחריך לאמר זה הדרך לך בו שמלל דבר שישמע צרי' ללימוד לעבודת השם יתברך שלא לחנום הזמן השם יתברך שישמע דבר זה בודאי מלמדו דרך ליר בה (ונת' פ' ל' מא') וכן כאן אף שייתרו אמר למשה רבינו ע"ה מלה דהדיוטא איעץ וג', וכן נבול תבל וג', שבא לייעץ למשה רבינו ע"ה לפ'-scalable ולא הכיר מעלה משה רבינו ע"ה שידע שהכל מהשם יתברך ולא שיר נבול תובל וזה לא היה כלל דברים אצל משה רבינו ע"ה. רק משה רבינו הכיר שהדברים באו מהשם יתברך למדיהם ועל כן ישמעו משה וג', וכן אמר רה"ק צוקללה"ה דעל כן כתיב אמר בסוף פסוק וננקד ב' קמצין להורות שנאמר מפיו ולא אמר הוא מדעתו. והוא כמו שאמרנו שמעטם שהוא בו מנשחתת ר' עקיבא שורש תורה שבבעל פה על כן יצא מפיו פרשת מינוי הדינין. וזה גם כן הקדמה למתן תורה להיות למד מכל אדם